בס"ד

דבר תורה לשלחן שבת

מתורת הגאון רבי אלעזר זאב רז שליט"א, רבה של תל ציון

פרשת כי תצא י"א אלול תשע"א

אל תבייש...

כי תבנה בית חדש וגו' ולא תשים דמים וגו' (כב, ח)

ענין ה"בושה" חמור מאוד, כמו שאמרו חז"ל (ב"מ נח) "כל המלבין פני חברו ברבים כאילו שופך דמים". והגמרא מספרת (בכתובות סז:) על מר עוקבא שהיה רגיל ליתן צדקה לעני בכל יום ויום, והיה עושה זאת בצנעה שלא ידע העני ממי מקבל והיה משלשל לו כמה זוזים במפתן הדלת, והלה קם ונוטלם. והנה פעם אחת איחר מר עוקבא לבית המדרש, ונתלוותה אליו אשתו, ובדרכו הלך לשלשל לעני כמנהגו. המתין העני אחרי הדלת "לתפוס" מי הוא זה ואיזה הוא אשר עושה טובה זו. והנה אך כשהגיע מר עוקבא לפתחו יצא העני, ומיד ברחו מר עוקבא ואשתו, ולא מצאו מקום "להתחבא" רק בתנור גדול (כעין בית) שגרפו את הגחלים ונתחבאו שמה. והיו רגליו נשרפות, אמרה לו אשתו "הניח רגליך על רגלי", כי לה, לא שרף מרוב זכותה. נחלש דעתו מזה. אמרה לו: אל יחלש דעתך כי אמנם שנינו עושים צדקה, אך אני נותנת לו "מוכן", כלומר לחם ובשר וא"צ לטרוח לילך ולקנות, אבל אתה, נותן ממון, והעני צריך לטרוח ולקנות, ומכיון שהנאתי קרובה יותר לכך אני לא נשרפת.

ושואלת הגמרא: מאי כולי האי מה להם לברוח וליכנס לתנור? משיבה הגמרא: כי נח לאדם שיפיל עצמו לכבשן האש ואל ילבין "פני חברו ברבים" (ועי' יביע אומר חלק ו חיו"ד סי' יג).

מכאן רואים כמה חמור לבייש פני חבירו וכל שכן ברבים, שח"ו לא להרים קולו על חבירו אע"פ שחבירו איננו צודק. הלא נשפך דמו ח"ו ואם נכשל, מיד עליו לילך ולפייסו. ואפילו שהמבייש רוצה לעשות סדר וכביכול כוונתו לטובה, אעפ"כ צריך זהירות "לא על חשבון דם חברך".

וזה שנאמר: **כי תבנה בית חדש** - כלומר רצונך לעשות סדר חדש וכדו'. עליך להזהר, ולכך **ועשית מעקה** - גדר, **לגגך** - כלומר זהירות וסייג בדיבורך. **ולא תשים "דמים" בביתך** - אל תשפוך "דם" חברך. וכל הזהיר, מרחמין עליו מן השמים. ה' יזכנו ליזהר ויצילנו מכל רע. אכי"ר.

שבת שלום ומבורך !

- כמו בכל מועד וחג יש "הלכות" מיוחדות ולומדים אותם בזמנו. כמו כן באלול ראוי ללמוד "הלכות תשובה" המפורטים ברמב"ם ובשערי תשובה ובשאר ספרים. (ספר "ימי רצון" סעיף יג)
- היוצאים לסליחות ישמרו ויזהרו בשעה שמשכימים לבל יגזלו שינה מבני ביתם. וכן יזהרו גם בגמר הסליחות בשובם לביתם שלא ירימו קולם שאז גוזלים שינה ח"ו. (ספר "ימי רצון" סעיף מג)

הגליון לעילוי נשמת מורנו ורבנו רבי **אלעזר אביחצירא** זיע"א

שואל ומשיב

נערך על פי תשובות שהשיב מורנו הרב שליט"א בכתב ובעל פה.
כאן הובאו המסקנות בקצרה, ועוד חזון למועד אי"ה

העברת דירה בחודש אלול

שאלה: האם יש איזה חשש לעבור מדירה לדירה אחרת בחודש אלול.

תשובה: אין שום חשש לעבור דירה בחודש אלול, לא חשש הלכתי ולא סגולי. ואמנם ראיתי בספר אחד שהביא סברא בשם גאון אחד ז"ל שכיון שנכנס לביתו החדש ולא קבע בו עדיין שלשים יום איך יתקיים "צא מדירת קבע ושב בדירת עראי" (סוכה ב. ע"ש), ולפיכך הורה שלא ליכנס באלול לדירה חדשה. ואחר המחילה, נראה שלא אמרו בתורת 'פסק', כי כל כהאי גונא היה להם להפוסקים להשמיענו בהלכות סוכה. ועוד, הנושא אשה אז, ונכנס לדירה אחרת מסתמא, האם לא מקיים מצות סוכה כראוי ?!. ולפיכך, יש ספק גדול בכל השמועה הנ"ל אם יצא כן מפי הגאון הלז. כי שמא אמר כן בדרך "דרוש", ושמע השומע ופירסם ונכתב בספר. והעיקר דאין בזה חשש. וכן נוהגים.

שאלות ניתן להפנות לת.ד. 57124 ירושלים, או בפקס: 02-9709118,
או דרך מערכת הגליון בדוא"ל: dvartora1@gmail.com

ימי רצון

הלכות והנהגות לימי חודש אלול

דברי מוסר מעוררי לבבות
בלשון צחה ותמציתית
הכנה אמיתית לימים הנוראים

ובסוף הספר "סדר הסליחות המהודר"

להשיג: 02-970-9118 או 054-845-6041

יומא דנשמתא

את הפסוק "ושבית שביו" היה מפרש רבנו יוסף חיים זיע"א – הבן איש חי, כך: היצר הרע בא לפני הקב"ה ומבקש ממנו שיתן לו איזה צדיק כדי להכשילו. הקדוש ברוך הוא שולחו לאחד הצדיקים ונותן לו רשות להכשיל אותו. אותו צדיק רגיל לעלות על יצועו ולקרוא קריאת שמע, וגם ללמוד תורה עד שנרדם. והנה הסיתו היצר הרע לקום וללכת לתיאטרון. קם הצדיק והלך לתיאטרון, וראה את השחקנים רוקדים ושרים ואינם מתעייפים כלל. נוקפות להם השעות ומגיעה שעת חצות והם עוד רוקדים עד כלות הכוחות. חזר אותו צדיק לביתו, נפל על הקרקע, קרע את בגדיו ובכה בכי מר. אשתו ששמעה את בכיותיו נבהלה עד מאד ושאלה אותו לפשר הדבר. אמר לה בעלה, הכיצד לא אבוש במעשי, הרי ראיתי אנשים פשוטי עם ששקועים בהבליהם עד השעות המאוחרות של הלילה, ואני עולה על מיטתי מוקדם?! מעתה אני מקבל על עצמי להוסיף עוד שעות של לימוד בלילה, כך שאלמד תורה עוד יותר מאוחר, ובכך אסיר קטרוג מעם ישראל - זה נקרא "ושבית שביו".

הגליון יוצא לאור על ידי מוסדות "**מתן תורה**" (ע"ר). ת.ד. 57124 ירושלים
לקבלת הגליון בדוא"ל שלחו ל: dvartora1@gmail.com
ניתן לראות את הגליונות באתר: www.tipot.co.il